

Szerkesztőségi iroda,
hová a lap szellemi ré-
szére vonatkozó közle-
mények küldendők: fő-
utca 186. szám.

Kiadó hivatal:

Nagy Ferenc könyv-
kereskedése, hová az
előfizetési pénzek, hir-
detések, hirdetés-díjak
és reclamatiók
küldendők.

BÉKÉS

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetések felvételnek: Gyulán a kiadó hivatalban; Pesten: Lang Lipót nemzetközi hirdetési irodájában (Erzsébet tér 9. sz.) Továbbá Neumann B. (Kigó utca 6. sz.), és Singer Sándor (3 korona utca 5. sz.) hirdetési irodájában. — Hirdetési díjak: Három hasábos Garmondsor háromszori hirdetésnél 5 kr. Terjedelmes vagy többször megjelenő hirdetések kedvezőbb feltételek mellett vétetnek fel. — Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr. — A „Nyiltér”ben a 3 hasábos Garmondsor díja 15 kr.

Megjelen

hetenként kétszer, va-
sárnap és csütörtökön.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordással,
vagy vidékre postán

egész évre . 6 frt —
fél „ . 3 frt —
negyed „ . 1 frt 50

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Báró Eötvös József.

Mitől hónapok óta félve rettegtünk s mi-
ről mult számunkban is félő sejtelemmel
emlékezünk meg, beteljesedett: Eötvös Jó-
zsef e hó 2-án éjjeli 11 órakor meghalt. —
Nem találunk szavakat fájdalomunk méltó
tolmácsolására, a szelid lelkü költő, az em-
beri művelődés fennköltlelkü bajnoka, a
magas állambölcész, a nagy hazafi, a vi-
lághírű író s a nemes emberbarát elhunyt
fölött. A mily büszkék voltunk reá, kit a
külföld irigyelt tőlünk, épen oly fájdal-
man érint elhunyt, a mily világot vetett
fényes tanaival, épen oly sötét gyászszal bo-
rit el szemfedele, a mily buzgalommal mű-
ködött nemünk boldogságán s tisztjének
teljesítésében, épen oly fájdalommal tölt el
a tudat, hogy nincs a hazában ki helyét
méltóan pótolhatná. — Soha sziv neme-
sebben nem dobogott, soha elme magasz-
tosabban nem gondolkozott, soha akarát
szentebb nem volt, soha erő nagyobbserü
célért nem működött, mint az elhunyté. —

Ki az emberiséget szívében hordá,
azt az emberiség sohasem fogja fe-
ledni, neve enyészetlen marad műveiben
századok hosszu során. — Könyveiben a
lesujtott erélyt, a szomorgó vigaszt, a sze-
gény enyhülést, az ifju lelkesülést, a férfi
tetterőt, az agg boldog elégtelést, a böles
magasztos mélységet talál. Ki az égiek-
kel ily rokon volt, az otthon ta-
lálja magát az égben is.

A hazai lapok gyászkeretben hozták a
lesujtó hirt; a főváros a kábitó veszteség
feletti fájdalmát a legmélyebb gyászszal
jelzé; a képviselők és főrendiek testületben
jelentek meg a vég tisztességtételnél; a tu-
dományos akademia a Kisfaludi társaság
szintén a legnagyobb gyászt ölték elnökük
halálán; a király sajátkezűleg irt részvét-
nyilatkozatot küldött elhunyt böles és hí
tanácsadója özvegyéhez; a királyné Merán-
ból sürgöny utján tudatá a rokon fájdalmat;
József főherceg is a gyászoló özvegyhez
írott levelében nyilatkozta ki megillető-
dését a fájdalmas veszteség fölött; az or-
szággyűlés részéről a házak elnökei és ház-
nagyai jelentek meg osztozni a család fájd-
almában; a baloldaliör gyönyörű részvét
nyilatkozatot intézett a bárónéhoz; a budai
polgárok szintén testületileg jelentek meg el-

hunyt képviselőjük iránti hálaadójukat le-
róni; az országgyűlés beszűntette üléseit a
gyász alatt: szóval a nemzeti gyász a leg-
méltóbb kifejezése a nagy halott érde-
meinek. A hült porokat Ercsibe kísérő kö-
vetek közt városunk képviselője, Beliczey
István nevét is olvassuk.

Nyugodjanak a szent porok békén, az öz-
vegy és árvái keservét enyhítse a közrészvét.

Gyula, febr. 7.

A megyénkben felállítandó kir. járásbíróságok
székhelyeinek megállapítása érdemében tartott köz-
ponti bizottsági tanácskozmányról mult csütörtöki
számunkban megkezdett tudósítást, a következők-
ben folytatjuk:

A szarvasi járás részéről Ócsöd és Szent-
András községek a szarvasi járáshoz leendő csat-
lakozásukat oly kijelentéssel nyilvánították, ha
hogy Szarvasra törvényszék is engedélyeztetik, s
ez esetben Szarvas városa képviselő testülete Pla-
vecz György küldötte által azon szóbeli ajánlatát
terjesztette elő, hogy kész a törvényszék részére
ingyen adni helyiségeket; de ha törvényszéket nem
nyerhetne, azon esetre Szarvas városa a kir. já-
rásbíróság részére, a városháznál 600 frt évi bér
mellett hajlandó elegendő helyiséget, és ugyanot

TÁRCA.

A léghajó és a léghajózás.

Közi: dr. Kovács István.
(Vége.)

Sajátságos és jellemző a léghajózás történetére,
hogy azon idő óta, melyben legelőször emberi lény
a léghajóval felszállott, s mióta emberek léghajó
segélyével nagyobb távolságokra emelkedtek, a
tömeg érdekltségét az egész találmány iránt in-
kább azon szerencsétlenségek tarták fenn, melyek
itt vagy amott a léghajósokkal történtek. A sze-
rencsésen sikerült légutak a tömegre nézve alig
bírtak némi vonzerővel. A felemelkedés látványa
magában véve nagyon egyszerű, kevés élvezetet
nyújt, s a tömeget egy lehető szerencsétlenség
gondolata csiklandja s magukat a léghajósokat alig
tekinti egyebeknek a kötél táncosok módosított
fajánál, — melyek közül mindegyik előbb vagy
utóbb nyakát törheti.

Egészen más a benyomás azokra nézve, kik ma-
gukat a léggömbre bizva annak csolnakában a
légutat megtevék. Ezen szempontból adjuk itt a
Couvel által 1851-ben Lipcsében tett légut leír-
sát közleményeink berekesztésül.

Couvel ballonjának magassága 65, — kerülete
125, köbtartalma 35,000 köb láb volt, ellátva 4
személyre való csolakkal; — a ballon a gáz-
fejű épület udvarában 25,000 köb láb lámpa gáz-
zal töltetett meg. Miután a ballon teher képessége
s az utánna kötött teher között a kellő arány
gondosan megállapított, felemelkedett s észak-

keletről délnyugati irányt tartva haladt Lipcsé vá-
rosa felett s néhány perc alatt az eget beborító
sűrű felhő tömegben eltűnt. E pillanatban a fel-
hők szürke színe a felhők alatt elterülő földdel
mint egy sötét tömeg látszott a léghajóban ülők
előtt, míg mellettük és felettük minden világos
szürke színben tűnt fel, mely szín csak ott ment
által sötét szürkébe hol hajójuk sűrűbb felhő ré-
tegebe jutott. Azonban gyorsan eltűnt ez éji sötét
is, s ezzel együtt a föld valamely látható jele, a
szem nem volt többé képes valamely látható tár-
gyon mérni meg látterejét; — a zörej, mely a
földről hozzájuk hatolt csak elmosódott s tompán
jutott füleikhez; a légzés nehézsége s a fej kis-
sebb fokú kábulása élénken emlékezteté az uta-
sokat a sűrű őszi ködre, mely itt azonban ennél
tömöttebb volt, a hőmérséklet érezhetően csökkent
s nedves hideg volt, — cseppfolyó lecsapodások
azonban nem voltak észlelhetők. A teher könnyi-
tésével a ballon mintegy frissülve emelkedett ma-
gasabbra s a nélkül, hogy utasaink legkevésbé
is észrevették volna irányait, a mintegy 3000 láb
átmérőjű felhőrétegek könnyedén szökettek fe-
libe. —

Meglepve a látvány változatossága által a néző
egy nem sejtett panorámát látott maga előtt. Óri-
ási felhő boltozatok alatt egy beláthatlan felleg-
tenger terült el atattuk, a légkör tisztasága a két
felhő réteg között s legtávolabb kilátást engedett
a felhők látszólagos határaig. A festőileg finom
képletek úgy látszottak, mintha a föld felületének
alakjait vették volna fel, minden lehető színválto-
zataikkal a fehértől a kék és szürkéig, halvány

büv világitással tarkázva. A mintegy 200 láb ma-
gasságban felettük elterülő felhő boltozatnak a ho-
rizonon látszólag lehajló szélei az egészet mintegy
varázs barlangot tünteték fel.

A felhők kihalt magas tájaiba, hol ekkor a hajó
állt, csak gyengén volt hallható a földön rodogó
gözköcsi moraja; a szem, valamint a többi érzé-
kekre gyakorolt benyomások sőt a légzés is vál-
tozott; a levegő száraz, s ennek folytán kellemes
hűvös volt, a légzés könnyű és szabad, a fej kába-
sága eltűnt, valami leirhatlan kényeztet ömlött el az
utasok egész lényén. Az élvágy fokozva lett, s
míg csekély könnyítése a tehernek s a kidobott
papírszelet villámgyorsasággal látszott aláüledni,
s a hajó, mely már a második felhőréteg határai-
hoz ért, a 2000 láb átmérőjű felhőréteget gyorsan
átmetszé. Egy eddig észre nem vett utitárs, egy
dongó légy szállt ki hirtelen a csónakból; azon-
ban kevés ideig repkedett zugva ide s tova, mi-
dön valószínűleg a hidegtől megbénulva leesett. Az
utasok azon reménye, hogy most már a ködtől
egészen szabad, tiszta aether rétegbe jutnak nem
teljesedett; azonban reményük e meghiusultát az
előttük elterülő látvány nagyszerűsége gazdagon
pótolá. A második felhőrétegből kiérve, ugyan-
azon barlangszerűleg tetőzött légürbe jutottak, mint
a két alsó légréteg között. A felhőbarlang ürét
aether tiszta lég tölté be, melyet felülről ezüst
szürkén sugárzó boltozat borított, s melynek tala-
ját a csepegő köképletekhez hasonló fantasticus
felhőalakok alkoták, mindenütt magasztos alakok
kristálytiszta csillagokkal, szilárdnak hinné az
ember, mégis szeliden egymásba fűződnek, minde-

lévő rendes börtönök használat végett az államnak átbocsátani.

Öcsöd és Szent-András pedig a szarvasi törvényszék elestével kérik magukat törvényszéki tekintetben a szolnoki törvényszékhez, járásbíró-sági tekintetben pedig Kun-Szent-Mártonhoz csatoltatni.

A mennyiben Szarvas város részéről tett ajánlat a rendelet ellenében csak szóval adatott elő: a jelenlevő képviselő ur, annak a város részéről írásban s kötelező erejűleg leendő beadására elutasított; — Öcsöd és Szent-András községeknek törvénykezés tekintetében, Szolnokhoz leendő csatoltatásuk iránti óhajításuk figyelmen kívül hagyatott, mint olyan, mely a megyei értekezlet s a megyei bizottmány, sőt mondhatni, országosan elfogadott azon elv megsértését idézné elő, hogy a megyék közigazgatási területi beosztásai törvénykezési tekintetben is megtartandók, s csak nagy indokok és sérelmek előfordulása esetére essenek változás alá.

A szeghalmi járás által felajánlott Petri-féle ház javaslatba hozatala ellen kifogás nem tétetett ugyan, de miután a ministeri leirat a javaslatba hozandó épület értékének megállapítását határozottan kívánja, a járási tisztség a felajánlott ház becsértékének hiteles felvételére s beadására elutasított. Ugyanezen járás által tett azon kérelem, hogy a most Ványához tartozó, de már fele részben a szeghalmi lakosoktól örökösén megvett Csépnai pusztának bíróságilag a szeghalmi járáshoz csatoltatását kérelmezik, mint a termékek helyzet által indokolt, elfogadhatónak ösmertetvén fel, ez érdemben Hevesmegye hason bizottmánya az egyezség létesítése, illetőleg a csatoltatáshoz járulás végett megkeresett; ellenben a békéscsaba és felhalmi puszták eddigi illetőségüknél meghagyandónak véleményeztettek.

Az orosházi járásnál 10,000 forint beépítésével a mostani községénél 600 frt évi bér mellett felajánlott járásbíró-sági helyisége oly kijelentéssel hozatik javaslatba, hogy annak felépítéséig is, a község haszonbér mellett alkalmas helyiségről gondoskodni köteles. Ugyanezen járási bíróságba leendő csatoltatásukat kérő nagyobb birtokoknak óhajítására nézve, a gr. Károlyi Györgynek a királyi, sámsoni és kakasszéki, eddig részint a vásárhelyi, részint a szentesi járásokhoz

nütt mély csend, melyet nem zavar meg a föld moraja, hova felhatolni nem képes. Sehol semmi jele az életnek, s mégis távol a kihalt tájak nyomó érzetétől; a szabaddá lett képzelet Ossian szellemeinek országába varázsolja a szemlélőt.

„Mily fenséges kép!” kiálta fel meghatva Couvel a kép nagyszerűségétől, h ngja azonban nem csengett, lehelle te teljesen fehér színbe lebent le ajkáról. A léghajó a harmadik felhőréteg határánál 11,000 láb magasságra állt a föld felett 5 óra s 18 perc volt délután.

Az utazás célja el lett érve, utasaink betekintettek az ég felhő-hálózatába. Azon felhő-boltozatok számát, melyeken túl a napsugarainak útját nem állja semmi, kipuhatólni nem tudák; utasaink e fenséges alkonyat pompája mellett nem vágytak a nap fénye után; szemük még egy busu pillantást vetett a bűvös világörbe; Couvel biztos keze egy rántást tesz a telepen s az agyra gyakorlott hirtelen, beállt nyomás tudatá utasainkkal a visszatérés kezdetét. — A második felhő-rétegbe érkeztek a ballonra — int ezt Couvell a felemelkedésnél előre megjósolt, — erősen csapkodott az eső. Ujból hallható volt a gőzkocsi robogása, a kutyák ugatása hozzájuk hatott s nem sokára erdők, ligetek, és falvak panorámája terült el utasaink alatt a Saal folyó ezüst szalagja által metszve. A ballon csendesen haladt át a folyón s Lutzen mellett oly szelíden érinté a földet, hogy a legkisebb zökkenést sem érezték utasaink.

S ezzel berekesztjük a léghajó s léghajózási közleményeinket.

tartozott pusztáinak ide csatoltatása azon körülmény megfigyelésével, hogy ezek Orosházához alig egy félórás járásra fekszenek, s ez okból ezen uradalmi gazdasági tisztek is állandóan mind Orosházán laknak, míg Vásárhely és Szentesehez 4 mértföldnyi távolságra esnek, indokolt lévén, elfogadtatott, s ez érdemben hozandó egyezség sikeríthetése végett Csongrád megye hason bizottmánya megkeresett. Ellenben ugyancsak a birtokos uraknak kis-apáca, gerendás és kaszaperi puszták egy részeinek ide csatoltatása iránti, és így részletes elszakítást célzó óhajításuk helyeseltetőnek s ajánlhatónak nem találtatott.

A háboru.

Gyula, febr. 7.

A Bismark és Favre közt kötött béke egyes pontjait még teljesen nem lehet tudni, annál is inkább, mivel az illetők szeretik azt titokban tartani, a mennyit azonban így is kilehet belőle venni nem oly szigorú az, mint talán híresztelék, nevezetesen a francia flotta egy részének átengedése nincs benne kikötve. Mig Favre és vele párisi kormánytársai minden igyekezetüket a békére fordítják, addig Gambetta és követői a legnagyobb elszántságra készülnek; hallani sem akarnak a békéről, a 21 napi fegyverszünetbe is nagy önmegtagadással egyeztek bele. Gambetta egy proclamatóban tudatja Franciaországgal, hogy a párisi kormány minden rendelete, minden egyezkedése az ellenséggel érvénytelen, a népet kitartásra s a háboru folytatására izgatja, oly békét Franciaország nem köthet, mely terület átengedéssel van összekötve. S ha már is ily nagy az izgatottság, mit várhatunk a nemzet gyűlésen. Mindketten tekintélyos párttal bírnak, hogy melyik lesz aztán többségben s melyiknek működése lesz eredményesebb azt a távolból gyanítani sem lehet. Favre Jules Simont küldé Bordeauxba, Gambettát — kit ott istenitenek — és kormánytársait békés hangulatra bírni, esetleg hatalommal is fellépni. A bordeauxi kormány egy választási szabályzatot bocsátott ki, mely szerint a napoleoni dinastiát szolgálók közül senki sem választható meg a nemzetgyűlésbe; Bismark ez ellen egy Gambettához irt levélben tiltakozik, Gambetta pedig válaszában kijelenti, hogy csak ily módon szabadulhat a poroszok szemtelen tolokodásától. Gambetta pártján állanak hir szerint Faidherbe és Dagent tábornokok is, kik a fegyverszünetet sem akarták kötelezőnek elismerni, mire Favre sürgöny útján kötelezé őket rögtön elbocsátatásuk terhe alatt.

A Párisra kivetett 200 millió hadisarcot Rotschild kölcsönzé a fővárosnak. Bismark Favreval alkudozik az iránt is, hogy Metzről lendő lemondása fejében Luxemburgot megvásárolhassa.

Külföld.

Biztos értesülés szerint a Dunahajózási kérdésben már megállapodásra jutottak volna. E kérdés a konferencián a Pontus kérdéstől külön választva fog tárgyalatni. Ugy látszik, hogy e tárgyan már minden oldalról megállapodásra jutottak. Egy florenczi sürgöny szerint állítják, hogy a semleges hatalmak diplomatiái működése elé nagy nehézségek gördülnek.

Amadeus, az új spanyol király e hó 2-án foglalá el trónját, mely alkalomból a fejedelmeket tudatván, barátságukat kéri, s a magáét nekik ajánlja fel.

Legujabbak.

Versailles, febr. 4. A „Gaulois” szerint Bismarck valamennyi francia tiszteket megengedte, hogy mint jelölt az alkotmányozó gyűlésbe föllépessen, ha azonban meg nem választatnék, köteles az illető három nap alatt hadifoglyul ismét jelentkezni.

Berlin, febr. 5. Favre és Bismarck közt folyó értekezésekben már volt szó a fegyverszünetnek esetleg március 1-ig leendő meghosszabításáról, hogy a francia alkotmányozó gyűlés kellően megvitathassa a béke és a kormányforma kérdését. — Egy befolyásos délnémet államférfiu állítólag fölszólitotta Bismarckot, hogy Ausztriának az 1866-ki 20 millió forintnyi hadiköltséget a francia hadikárpótlásból térítse meg. Versaillesi rendeletek folytán, pótcapatok, mint a háboru folytatásának esetén, folyton küldetnek Franciaországba.

Brüssel, febr. 4. Az „Indépendance belge” egy levelet közöl Bordeauxból e hó 30-ról, a mely szerint ott, habár a fegyverszünet-föltételek keményeknek találtak is, mégis Favre nem ócsároltatik és nem ítéltetik el. Gambetta egy napiparancsa felhívja a katonákat, hogy gyakorolják magukat. Egy levelezője ugyane lapnak Lilleből e hó 30-áról írja: A németek megszállták Abbeville-t, Villenoisy ezredes tiltakozott ez ellen.

Versailles, febr. 5. A császár elrendelte, hogy Berlinben viktoriát löjjenek az utolsó döntő csaták miatt, melyek folytán 80,000 emberre menő ellenséges hadtest a Sveciz területére kényszerült átlépni és a párisi fortok megszállása miatt. — A fegyverszünet tartama alatt hivatalos hadi jelentések rendkívüli eseményeknél fognak közzétetni.

Brüssel, febr. 6. E hó 2-ról jelentik Párisból: Rochefort „Mot d'ordre” cím alatt lapot ad ki. Trochu a jelöltséget a nemzet-gyűlésbe visszautasította, és Bordeauxba akar menni, hogy ott magát igazolja.

Bukurest, febr. 6. A fejedelem atyja támogatja Bismarck közvetítését. Carol még folyton a leköszönés mellett van. A fejedelem atyja ide váratik.

Berlin, febr. 5. A „Wolfsche Bureau” következő e hó 5-én Brüsszelben kelt sürgönyt tesz közzé: A „Journal des Debats” e hó 2-ki száma kijelenti, hogy a reszpublika Franciaországban nem életképes, s hogy az ország egyedüli reménye az Orleans-családban központosul.

Berlin, febr. 6. A „Wolfsche Bureau” Versaillesből Londonon át jelenti: Németországnak nincs szándékában Franciaországot valamely Indiában, Ázsiában, vagy tul az oceanón fekvő birtoktól megfosztani.

Brüssel, febr. 6. Ausztria, Olaszország és Spanyolország képviselői Bordeauxban kijelenték Chandordynak, hogy ők egy közjólét-bizottmány alakulása esetén Bordeauxt el fogják hagyni. A párisi hivatalos lap e hó 1-ről azon nyilatkozatot közli, hogy a kormány Bordeauxban megszüntetettnek tekintendő. Changarnier a jelöltséget a Nord departement részéről visszautasította.

Bordeaux, febr. 6. Tegnap tüntetés volt. A prefekt mondá a küldöttségnek, hogy a belügyi minister hű marad programjához. „A fegyverekhez! az urnákhoz.” Ó a haditanácsban azon van, hogy a fegyverszünet felhasználására alkalmas eszközöket megszerezze.

Igazgatói jelentés

a b.-gyulai torna- és tüzoltó-egylet 1870-ik évi működéséről.

(Folytatás.)

Egy év már történetet képez. A gyulai tornaegyletnek is tehát már van története. E történetet hivatali állásomnál fogva, köteleességemben áll a tisztelt közgyűlésnek hiven lerajzolni, s megismertetni annak egyes mozzanatait.

A mult évi jan. 16-án megválasztott tisztikar s 30 tagból álló választmány igyekezetét arra fordította, hogy a tornászati iskolát hova-hamarább megnyithassa, annál fogva intézkedéseit akép irányozta, hogy a tornászati iskolát, megyénk érdemdu főispánja, Tomcsányi József ö méltósága által az egylet használatára ingyen átengedett megyeház kertjében berendezte, azt egyelőre a legszükségesebb tornaeszközökkel felszerelte, s már april havában a már

akkor megérkezett s felfogadott torna-tanár Ohe-
rly János művezetése mellett a tornáztatást meg-
kezdette, később pedig május havában a torna-
iskolát nagyszámu közönség jelenlétében ünnep-
lyesen megnyitotta, s a tornázó közönség haszná-
latára átbocsátotta.

Ezen idő óta mult év november haváig a torna-
szati gyakorlatok — a választmány által előle-
gesen kidolgozott terv szerint — naponkint tartat-
tak, s habár sajnosan kell bevillanom, hogy a
felnötteknél az egyeslet tagjainál azon tanulási-
vágy, mely kezdetben nagy fokban mutatkozott, később
alászálly annyira, hogy a naponkinti tornászok
száma 4—6 között váltakozott, mindazonáltal öröme-
mel kell constataálnom azt is, hogy a növendékek
száma és vágya folytonosan gyarapodott, és nem-
csak a műveltebb osztálybeli szülők, hanem az ipa-
rosok, sőt egyes földészek is — megismerkedvén
a tornászat jótékony céljával többen és mindig
többen siettek gyermekeiket a tornaiskolába felvét-
tetni.

Igy a mult évi május 1-től november 1-ig tar-
tott nyári idény alatt oktatást nyartek a torna-
szatban

a kath. e. iskolákból	100
a ref. iskolákból	50
magán tanoncok	45
leány tanoncok	18
összesen	213

fiu és leány növendék.

Ezen szám, ha figyelembe vesszük, hogy váro-
sunk polgárainak nagy száma a tornászat tulaj-
donságairól s annak hasznosságáról még kevés ismeret-
tel és fogalommal bírt, mindenestre öröme-
mel töltheti be keblünket, mert azon meggyőző-
dést szüli bennünk, hogy a torna-iskolázás Gyulán
egy kedvesen fogadott eszme, s az előitéletek le-
küzdesével a mivelődésnek e részben is tért nyi-
tottunk.

Az oktatásban a tornászatnak elméletét is figye-
lembe vettük, a gyakorlatoknál pedig célunk volt
a növendékeket nemcsak egy irányban fejleszteni,
nem tüztük ki például egyedül a katonai,
gyógy, nevelési, vagy az ugynevezett látvány-
os tornászatot, hanem az egész egészség tornázást
mely habár felőleli magában kisebb nagyobb mér-
tékben azokat is, de a gyakorlatoknál a test egyen-
lő edzésére s az erő arányos kifejtésére több gond-
dot fordít. E részben a tanoncok meglepő haladást
tettek anyira, hogy szorgalom és ügyességben, bár-
mely iskolával a versenyt bátran kiállották volna.
A kedvezőtlen időjárás mely az idény végén mut-
tatkozott nem engedte meg, hogy a tanoncok elő-
haladását, egy nyilvános próbatéten a közönségnek
bemutassuk, mindazonáltal azok kik a torna-iskolá-
ban gyakorta megfordultak tanúságot tehetnek ar-
ról, hogy az első év a tanoncokra nézve nem volt
eredménytelen. Különösen figyelmet érdemel azon
körülmény, hogy azon előítélet mely szerint leány-
gyermekeknél fölösleges és helytelen a tornázás,
s melylyel nagyobb és műveltebb városban küzdeni
kell, itt az első évben már megszűnt, mert a szü-
lők leány gyermekeiket is tornásztatták.

Kezdetnek ez elég, és reméljük, hogy a jövő
tornászati idényben egy a leány mint a fiu növen-
dékek száma szaporodni fog, ha különben a tisztelt
egyesület ezen intézményt továbbra is meleg
buzgalommal pártolni, s időről időre fejleszteni ki-
vánja.

Igen tisztelt egyesület! Egy nemes eszme meg-
pendítőjének nem csekély érdeme van, — de bi-
zonyára nem csekély érdem illeti azokat is, kik a
különben szép, de holt betűbe foglalt eszmének
életet adnak. E tekintetben az egyesület egyes tag-
jainak buzgóságától s ügy szoretetétől függ, hogy
ezen fiatal intézmény városunkban erős gyökeret
verjen s megizmosodjék. — Önöket illeti meg az
érdem, önök leend a dicsőség, ha azon lelkesedést
melylyel az ügyet felkarolták — nem hagyják elhü-
lni. És e tekintetből tájékozásul szükséges tudni,
hogy a társulati szellem egyesletünknel az év vé-
gőig milyen volt? mert egy egyesület — életére,

és épségére nézve lényeges és szükséges tudni
minden időben, hogy az egyes tagok a kitűzött
cél iránti lelkesedés hőmérőjének mily fokán ál-
lanak. Kell ezt tudni uraim! már ezért is, mert a
miként miénk a dicsőség ezen intézménynek létre-
hozásáért, ugy minket fog sújtani a vád is, ha a
földet melyben a mag gyökeret verne nem készít-
jük elő, hanem rideg közönnnyel a véletlen sorsra
bizzuk intézetünk sorsát.

Az ily intézményeknél minő a miénk azon anyagi
áldozaton kívül, melylyel egyes tag hozzájárul,
egyszersmind minden egyes tag buzgóságára, ügy-
szeretetére s szellemi támogatására is lényeges
szükség van, mert az intézmény innen meríti leg-
nagyobb erejét és életre valóságát.

Megvallom: hogy azon lelkesedés és buzgóság
mely az egyeslet alakulásakor általánosan tapasztal-
ható volt, ugy tetszik nekem mintha az év folya-
mán némely tagoknál alább szállt volna, mely nem
csak abban nyilatkozott, hogy az iskolai gyakorla-
toknál mindig kevesebb és kevesebb számban je-
lentek meg, hanem abban is, hogy a részvény di-
jak kellő pontossággal benem fizetettek, és az
egyeslet ügyeinek tárgyalásában kevesen igyekeztek
résztvenni, oly kevesen hogy néha valamely tárgy
elintézéséért 3 ízben is gyűlést kellett hirdetni,
míg a határozat képes szám egybegyűlt.

En azonban hiszem és remélem, hogy azoknál,
kiknél a részvét érzete alább szállt, ez év folya-
mán ismét felelevenedik.

Mind a mellett is a lefolyt évben 5 közgyűlés
tartott, melyekben igyekeztünk az egyeslet ügyeit
szorgalommal és kitartással az egyeslet javára elő-
mozdítani, melyről a felvett jegyzőkönyvek tanus-
kodandnak.

Szólak továbbá most már tisztelt közgyűlés az
egyeslet személyi és vagyoni állapotáról:

Az egyeslet megalakulásakor volt:

alapító tag	8.
rendes működő tag	66.
pártoló tag	79.
Gyámoló tag	35.
Tűzoltó tag	65.
összesen	244 tag.

Jelenleg van:

100 frtos alapító	8.
50 frtos alapító	14.
működő tag	96.
pártoló	103.
gyámoló	33.
csupán tűzoltó	58.

összesen 312, ebből eltávozott

15, meghalt egy, névszerint Himmelstein Max pár-
toló tag. — A tűzoltó kar egyébiránt, a mennyi-
ben a működő és pártoló tagokból is vannak tűz-
oltók, jelenleg 92 tagból áll.

Ezen össze hasonlításból kitűnik, hogy erőben
növekedtünk, s hiszem, hogy jövőben is növeked-
ni fogunk, mert egyes lelkes tagjainak kiküldése
által személyesen felkeressük városunknak azon la-
kóit is, kik eddig minket meg nem értettek, kik
nem ismerik még célunkat, s hiszem, hogy meg-
nyerjük, mely eljárásban eddig szervezkedési ba-
jaink akadályoztak.

Pénztárunk állapotát a pénztárnoki szá-
madás részletesebben fogja kiténtetni, mindazon-
által megemlítem miszerint

az alaptőke	469 frt 5 kr.
Bevétel volt	2210 " 42 "
Kiadás	1907 " 96 "
Pénztári maradvány	292 frt 46.

Nagyon természetesen találom, hogy pénztárunk
az év végével nem mutat fel rendkívüli szaporodást
mert a torna iskolának felszerelése, a kiadá-
sok rovátat rendkívüli módon felemelte, s miután
mindent pénzért kellett beszerezni, bizonyos rész-
ben az alaptőkéhez is hozzá nyulni kellett. — Ezen
kiadások már a jövő években részint teljesen meg-
szűnnek, részint megkevesbednek, s több remé-
nyünk lehet az alaptőke gyarapítására, noha bár
azt is figyelembe kell vennünk, hogy a tisztelt köz-
gyűlés határozatánál fogva, jövőre nézve a tűzoltó-

sági tagok — mint ilyenek nem fogják tagsági
díjait fizetni, mely ha bár nem nagy összevet
képvisel is, mindazonáltal a jövedelmet csökkenteni
fogja. Nem mulasztatott el különben a lefolyt
évben, a pénztár gyarapítása tekintetéből más mel-
lék forrásoknak felkeresése is, így például m. év
február 12-én egy sorsjátékkal egybekötött táncvi-
galom a nyár folytán pedig a torna helyiségben
két nyári multság adatott, melyek közül különö-
sen az első jelentékeny jövedelmet eredményezett.
— megkísérte továbbá a városunkban létező
biztosító társulatok u. m. az első m. biztosító tár-
sulat, az Azienda, Anker, Nemzeti biztosító tár-
ság, Victoria és Adria társulatok igazgatóságait
az iránt felkérni, hogy miután egyesletünk a tűzoltó-
sággal van egybekapcsolva, s kebelünkben tűz-
oltó kart állítottunk, és miután a tűzoltóság gyá-
molítása, az illető társulatoknak szintugy érdeké-
ben fekszik, sziveskednének egyesletünket gyámoli-
tani, azonban mind ez ideig megkeresésünknek sem-
mi eredménye nem lett, ha csak most midőn min-
den társulatnál ez üzleti év berekesztetik, és a tiszta
jövedelem constatiroztatik, eszébe nem jut egyik
vagy másik társulatnak, a többi közt egyesletünket
is valamely segélyben részesíteni.

(Vége következik.)

Ujdonságok.

— **Balkrónika.** A kaszinó mult szombati tánc-
estélye — habár kevesen vettek benne részt s a
táncosnők hiánya nagyon érezhető volt — sike-
rültnek mondható. A teremdíszítés egyszerű eszi-
nossága a rendezők egyik kiválóbb érdemül ró-
ható fel, s ha oly sokan nem vonták volna ki ma-
gukat ezen inkább házias színezetű multságból (a
vidéket néhány táncos fiatal ember képviselte,
egyike lehetett volna a legsikerültebbeknek. A
táncosnők kis, de szép koszoruját a következő
hölgyek képezték: Czingsulzskyné, Klimentné, No-
vákne, Farkas Marika, Németh Marika és Lujza,
Oppenhausner Irén, a Szánthó nővérek, Szakál Ilon
és Topits Lujza. Hogy tánc kedv volt, az is mu-
tatja, hogy reggeli hat óráig tartott a multság.
Bohóc-estélyt is terveznek némelyek váro-
sunkban, mely a farsang utolsó napjai egyikén: e
hó 20-án tartatnék meg. — Csabáról vesszük
a hirt, hogy az ottani kaszinói bál sem volt na-
gyon látogatott, mi részben a járhatlan utaknak
de azon körülménynek is tulajdonítható, hogy a
helybeliek közül sokan — kik másszor bálátoga-
tók voltak — ezuttal nem jelentek meg.

— **A franciák javára.** E hó 4-én a helybeli
„Sas“ vendéglőben megtartott táncvigalom jöve-
delmének fele (hét forint) a francia sebesultek ré-
szére ajánlatván fel, ez összeget Molnár János
vendéglős ur hozzánk beküldötte. Nyugtatóvanyoz-
zuk azzal, hogy ez adományt a pesti francia fő-
consulhoz beküldendjük.

+ **A városunkban** folyó hó 6-án bevégezett
katona sorozás eredménye következő: a rendes
hadsereghez besoroztatott 88, — a póttartalékhoz
26, — a honvédséghez pedig 84 ifju. A sorozó-
bizottmány tőlünk működését folytatandó Oroshá-
zára utazott.

+ **Lángra gyult buzgalom.** Mult szombaton
délután a német templom egyik oltárán ajtatos
nénikék égő gyertyákkal emelék az isten-tiszte-
leti szertartást, hanem buzgalomunkban a gyertyá-
kat égve hagyván, az oltár szobrának ruhái meg-
gyuladtak, s csakhamar az egész oltár lángban
állt. A szerencsétlenség mellett az volt még a sze-
rencse, hogy a templom teljesen üres volt.

+ **Eötvös József elhunytá fölött** az ország
minden városa a legmélyebb gyászban osztozott,
s ezt jelekben is nyilvánítá; egyedül nálunk nem
történt semmi, egyedül városunk nem tudott az or-
szágos gyászban részt venni. Oly nagyok az elhunyt
érdemei, annyi hálára kötelező az emberiséget s
első sorban hazánkat, hogy fájdalmukat a külső
jelek csak árnyalatban jelezhetnék, s városunk
még sem tett semmit a gyászadó lerovására. Szé-

